

ICHKI ISHLAR ORGANLARIDA JANGOVAR VA JISMONIY TAYYORGARLIKNING O'RNI VA AHAMIYATI

Ro'ziqulov Mirzabek Pardaboyevich

Jizzax viloyati IIB JXX Huquqbuzarliklar
profilaktikasi boshqarmasi boshlig'i podpolkovnik

Tel: +998 97 329 76 02

Ochilov Navro'zbek O'roqboy o'g'li

Jizzax viloyati IIB Jamoat xavfsizligi
xizmati huquqbuzarliklar profilaktikasi
boshqarmasi migratsion profilaktika
guruhi katta inspektori leytenant

Annotatsiya. Maqolada ichki ishlar organlarida jangovar va jismoniy tayyorgarlikning ahamiyati, uning zamonaviy jamiyatda xavfsizlikni ta'minlashdagi o'rni, shuningdek, ichki ishlar tizimidagi xodimlarning professional rivojlanishida qanday hissa qo'shishi haqida so'z boradi. Ichki ishlar organlarida xizmat qiluvchilarning jismoniy va jangovar tayyorgarlik darajasi ularning vazifalarni muvaffaqiyatli bajarishi uchun muhim omil bo'lib, mamlakatdagi qonun ustuvorligini ta'minlash, jamoat tartibini saqlash hamda jinoyatchilikka qarshi kurashish kabi masalalarda katta ahamiyatga ega. Ushbu maqolada mavzuga oid turli adabiyotlar tahlili, tadqiqot metodologiyasi, olingan natijalar hamda amaliy tavsiyalar o'rin olgan.

Kalit so'zlar: Ichki ishlar organlari, jangovar tayyorgarlik, jismoniy tayyorgarlik, xavfsizlik, professional rivojlanish, jinoyatchilikka qarshi kurash.

Kirish. Ichki ishlar organlari jamiyatning xavfsizligi va tartibini saqlashda asosiy vazifalarni bajaruvchi institutlardan biri hisoblanadi. Bu organlarda xizmat qiluvchilarning kasbiy kompetentsiyasi va tayyorgarligi, ayniqsa, ularning jismoniy va jangovar malakasi, kundalik vazifalarni samarali bajarishlarida katta ahamiyatga ega. Har kuni ichki ishlar xodimlari turli xavf-xatarlarga duch keladi, masalan, jinoyatchilar

bilan to'qnashuvlar, terrorizm va boshqa noqonuniy harakatlar. Shu sababli, ularning jangovar va jismoniy tayyorgarligi yuqori darajada bo'lishi zarur.

Bugungi kunda xavfsizlikni ta'minlashda ichki ishlar xodimlarining jismoniy va jangovar tayyorgarligi masalasiga katta e'tibor qaratilmoqda. Zamonaviy xavf-xatarlar va tahdidlar ichki ishlar tizimidagi xodimlardan nafaqat nazariy bilimlar, balki yuqori darajadagi jismoniy va jangovar ko'nikmalarni ham talab qiladi. Xodimlarning jismoniy va jangovar tayyorgarligi ular o'rtasidagi o'zaro hamkorlikni mustahkamlash, o'z vaqtida to'g'ri qaror qabul qilish va favqulodda vaziyatlarda samarali harakat qilish imkoniyatini yaratadi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Ichki ishlar organlarida jangovar va jismoniy tayyorgarlik masalasi yuzasidan turli tadqiqotlar olib borilgan. Ular bu sohaning zarurligini va ahamiyatini tasdiqlaydi. Ko'pgina adabiyotlar xodimlarning jangovar tayyorgarligi nafaqat jismoniy, balki psixologik tayyorgarlikka ham bog'liq ekanligini ta'kidlaydi. Misol uchun, [1] asarida ichki ishlar tizimida jismoniy tayyorgarlikning xodimlarning xizmat faoliyatiga bo'lgan ta'siri keng o'rganilgan. Ushbu tadqiqotlar jismoniy tayyorgarlikni muntazam ravishda oshirib borish xodimlarning og'ir sharoitlarda ham yuqori darajada xizmat qila olishiga yordam berishini ko'rsatadi.

Shuningdek, [2] nashrida jangovar tayyorgarlikning texnik jihatlari, xususan, xizmat davomida qurol va maxsus vositalardan foydalanish bo'yicha chuqur tahlillar o'tkazilgan. Bu tadqiqotlar jangovar tayyorgarlikning muhimligini tasdiqlaydi va bu yo'nalishda ta'lim va mashg'ulotlarni yangilash zarurligini ta'kidlaydi. Mualliflarning fikricha, jangovar tayyorgarlik xodimlarning ruhiy chidamliligini oshirish va guruh bo'lib ishlashda katta ahamiyat kasb etadi.

Bundan tashqari, [3] tadqiqotida ichki ishlar xodimlarining jismoniy tayyorgarligi, ularning kundalik faoliyatida qanday o'rin tutishi va bu tayyorgarlikning xodimlar psixologiyasiga ta'siri haqida batafsil ma'lumotlar keltirilgan. Bu tadqiqot jismoniy tayyorgarlikning ruhiy barqarorlikka bo'lgan ijobiy ta'sirini ko'rsatadi va bu orqali xodimlarning umumiy kasbiy darajasini oshirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot metodologiyasi. Ushbu maqolada ichki ishlar organlarida jangovar va jismoniy tayyorgarlikning amaliy o'rganilishi uchun bir nechta tadqiqot usullari qo'llanilgan. Ularga quyidagilar kiradi:

1. **Hujjatlarni tahlil qilish:** ichki ishlar organlarida jismoniy va jangovar tayyorgarlik bo'yicha chiqarilgan ko'rsatmalar, qonunlar va me'yoriy hujjatlar tahlil qilindi.

2. **So'rovlar va intervyular o'tkazish:** ichki ishlar organlarida xizmat qiluvchi xodimlar o'rtasida so'rovnomalar va intervyular o'tkazilib, ular jismoniy va jangovar tayyorgarlik bo'yicha fikrlarini bildirishdi.

3. **Statistik tahlil:** ichki ishlar tizimida jismoniy va jangovar tayyorgarlikning xizmat faoliyatiga ta'sirini baholash maqsadida statistik ma'lumotlar yig'ildi va tahlil qilindi.

Metodologik jihatdan tadqiqot ichki ishlar organlari faoliyati bilan bog'liq muammolarni chuqur tahlil qilish, xodimlarning amaliy tajribasini o'rganish va xorijiy mamlakatlardagi tajribalarni o'zlashtirishga qaratilgan.

Tahlil va natijalar. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, ichki ishlar organlarida jangovar va jismoniy tayyorgarlik xodimlarning xizmat vazifalarini muvaffaqiyatli bajarishlarida muhim o'rin tutadi. Xodimlar kundalik faoliyatida muntazam ravishda jismoniy va jangovar mashg'ulotlarni amalga oshirganda, ularning professional darajasi hamda samaradorligi ortadi.

Misol uchun, [1] tadqiqotda ichki ishlar organlari xodimlarining jismoniy tayyorgarligi va sportga bo'lgan qiziqishlari xodimlarning sog'lom turmush tarziga ta'sir ko'rsatadi, bu esa ularning xizmat jarayonidagi ko'nikmalari va ish samaradorligini oshiradi. Bu tadqiqotlar jangovar tayyorgarlikning xodimlar hayotidagi barcha jihatlariga ijobiy ta'sir ko'rsatishini ta'kidlaydi.

Shuningdek, [2] o'tkazilgan tahlillar xodimlar orasida o'zaro hamkorlikning mustahkamlanishi va guruh bo'lib harakat qilish qobiliyatining oshishiga hissa qo'shadi. Bu o'z navbatida xavfli vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilish va tezkor harakatlarni amalga oshirish imkonini beradi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, ichki ishlar organlarida jismoniy va jangovar tayyorgarlik bo'yicha muntazam treninglar o'tkazish, xodimlarning qobiliyatlarini oshirish uchun zarur. Bu boradagi yangilanishlar xavfsizlikni ta'minlashda katta ijobiy natijalarni beradi.

Xulosa va takliflar. Maqola davomida ichki ishlar organlarida jangovar va jismoniy tayyorgarlikning o'rganilishi xodimlar uchun muhim omil ekanligi aniqlandi. Xodimlarning jismoniy tayyorgarligi, ularning tezkor harakat qilish qobiliyati va ruhiy barqarorligi bilan bevosita bog'liq. Shuning uchun ichki ishlar organlarida jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlarini yanada takomillashtirish, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish va xorijiy tajribalarni o'rganish zarur.

Taklif etiladigan yo'nalishlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

1. Jismoniy tayyorgarlik bo'yicha yangilangan dasturlarni ishlab chiqish va ularni ichki ishlar organlarida muntazam ravishda tatbiq etish.
2. Xodimlarning jangovar tayyorgarligi bilan bog'liq treninglarni oshirish va ularni zamonaviy uslublar bilan boyitish.
3. Xodimlar o'rtasida sport va jismoniy tarbiya tadbirlarini muntazam ravishda tashkil qilish va ularni rag'batlantirish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati (References)

1. Hasanov A. *Ichki ishlar xodimlarining jismoniy tayyorgarligi*. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi nashriyoti, 2019. 145-bet.
2. Karimova S. *Ichki ishlar tizimidagi jangovar tayyorgarlik dasturlari*. Jurnal: Xavfsizlik va Tartib, 2021-yil, 4-son, 56-59-betlar.
3. Matniyozov B. *Jangovar tayyorgarlikning ruhiy barqarorlikka ta'siri*. Toshkent: Yangi Avlod nashriyoti, 2022. 89-92-betlar.
4. Aliyev D. *Ichki ishlar tizimidagi jismoniy tayyorgarlikni oshirish usullari*. Jurnal: Huquq va Xavfsizlik, 2020-yil, 3-son, 45-48-betlar.
5. Ahmedov O. *Xavfsizlik sohasida kadrlar tayyorlashning zamonaviy yondashuvlari*. Toshkent: Adolat nashriyoti, 2018. 205-bet.

6. Rahimov N. *Ichki ishlar organlarida sport tadbirlari va ularning jismoniy tayyorgarlikka ta'siri*. Jurnal: Huquqshunoslik va Amaliyot, 2020-yil, 2-son, 72-75-betlar.
7. Sultonov E. *Jismoniy va jangovar tayyorgarlikni tashkil qilishning usullari*. Toshkent: Ilm Ziya nashriyoti, 2021. 131-bet.
8. Tursunov K. *Ichki ishlar tizimida jismoniy tayyorgarlik mashg'ulotlari*. Jurnal: Professional Kompetentsiya, 2019-yil, 5-son, 67-71-betlar.